

Veleučilište u Virovitici

EKONOMIJA, TURIZAM, TELEKOMUNIKACIJE I RAČUNARSTVO

ET²eR

Vol. VIII, br. 1,
2026.

Virovitica University of Applied Sciences

ECONOMICS, TOURISM, TELECOMMUNICATIONS AND COMPUTER SCIENCE

ET²eR

Vol. VIII, No. 1,
2026.

Impressum

Nakladnik/Publisher:

Veleučilište u Virovitici - Virovitica University of Applied Sciences

Glavni urednik/Editor in chief:

nas.izv.prof.dr.sc. Dejan Tubić, prof.struč.stud,
glavni urednik

Izvršni urednik/Executive Editor:

dr.sc. Željka Kadlec, prof.struč.stud.

Lektura/Linguistic Adviser:

Ivana Vidak Teskera, dipl.bibl. i prof.

Tehnički urednik/Technical Editor:

Siniša Kovačević, mag.ing.tech.inf., pred.

Adresa uredništva/Address of the Editorial Board:

Veleučilište u Virovitici
Matije Gupca 78, 33000 Virovitica
Tel: +385 33 721 099
Fax: +385 33 721 037
E-mail: urednik@vuv.hr

Naslovnica/Front Page:

Veleučilište u Virovitici/Virovitica University of Applied Science

Grafičko oblikovanje/Graphic Design:

Veleučilište u Virovitici/Virovitica University of Applied Science

Izlazi od/Since:

2019. godina/Year 2019.

Učestalost izlaženja časopisa/Publishing frequency:

Dva puta godišnje/Biannually

ISSN 2670-8930

DOI: <https://doi.org/10.70077/et2er>

Prava korištenja: časopis „ET²eR – ekonomija, turizam, telekomunikacije i računarstvo” je časopis u otvorenom pristupu. Sadržaj časopisa u cijelosti je besplatno dostupan. Korisnici smiju kopirati i distribuirati materijal te mijenjati, preoblikovati ili prerađivati materijal sve dok citiraju izvornik na odgovarajući način.

Ovaj časopis je licenciran pod [Creative Commons Imenovanje 4.0 međunarodna licencom](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Otvoreni pristup: Časopis ET²eR je časopis sa otvorenim pristupom, što znači da je sav sadržaj besplatno dostupan bez naknade i nema naknada za obradu članka (APC). Pojedinačnim korisnicima je dopušteno čitati, preuzimati, kopirati, distribuirati, ispisivati, pretraživati ili povezivati pune tekstove članka ili ih koristiti u bilo koju drugu zakonitu svrhu, bez prethodnog traženja dopuštenja od izdavača ili autora. To je u skladu s BOAI definicijom otvorenog pristupa.

Dijamantni časopis / Diamond Journal - Časopis je usklađen s kriterijima baze [Diamond Discovery Hub](https://www.diamondhub.org/)

Časopis je uvršten u **ERIH PLUS** (European reference index for the humanities and social sciences) bazu, čime je postao časopis koji se kategorizira u znanstvene radove druge skupine (a2).

Uredništvo/Editorial Board:

nas.izv.prof.dr.sc. Dejan Tubić, prof.struč.stud., glavni urednik, *Veleučilište u Virovitici, Virovitica, Hrvatska*

dr.sc. Željka Kadlec, prof.struč.stud., izvršna urednica, *Veleučilište u Virovitici, Virovitica, Hrvatska*

Siniša Kovačević, mag.ing.tech.inf., pred., tehnički urednik, *Veleučilište u Virovitici, Virovitica, Hrvatska*

dr.sc. Irena Bosnić, prof.struč.stud., članica, *Veleučilište u Virovitici, Virovitica, Hrvatska*

dr.sc. Anita Prelas Kovačević, prof.struč.stud., članica, *Veleučilište u Virovitici, Virovitica, Hrvatska*

dr.sc. Zrinka Blažević Bognar, prof.struč.stud., članica, *Veleučilište u Virovitici, Virovitica, Hrvatska*

dr.sc. Mladena Bedeković, prof.struč.stud., članica, *Veleučilište u Virovitici, Virovitica, Hrvatska*

dr.sc. Damir Ribić, prof.struč.stud., član, *Veleučilište u Virovitici, Virovitica, Hrvatska*

Ivan Heđi, dipl.ing., v.pred., član, *Veleučilište u Virovitici, Virovitica, Hrvatska*

Ivana Vidak Teskera, dipl.bibl. i prof., v.pred., članica, *Veleučilište u Virovitici, Virovitica, Hrvatska*

dr.sc. Rikard Bakan, v.pred., član, *Veleučilište u Virovitici, Virovitica, Hrvatska*

prof.dr.sc. Mato Bartoluci, član, *Ekonomski fakultet Zagreb, Zagreb, Hrvatska*

prof.dr.sc. Oliver Kesar, član, *Ekonomski fakultet Zagreb, Zagreb, Hrvatska*

prof.dr.sc. Željko Požega, član, *Ekonomski Fakultet u Osijeku, Osijek, Hrvatska*

doc.dr.sc. Saša Petar, prof.struč.stud., član, *Sveučilište Sjever, Koprivnica, Hrvatska*

dr.sc. Vlado Halusek, prof.struč.stud., član, *Osnovna škola Kloštar Podravski, Kloštar Podravski, Hrvatska*

dr.sc. Igor Petrović, prof.struč.stud., član, *Parpar d.o.o., Bjelovar, Hrvatska*

dr.sc. Sanela Vrkljan, v. pred., član, *Visoka škola Aspira, Zagreb, Hrvatska*

izv.prof.dr.sc. Đorđije Vasiljević, član, *Faculty of Sciences, University of Novi Sad, Department of Geography, Tourism and Hotel Management*

prof.dr.sc. Viktória Szente, član, *Hungarian University of Agriculture and Life Sciences (MATE) Kaposvár Campus, Institute of Agriculture and Food Economics, Kaposvár, Mađarska*

dr.sc. Joanna Pioch, član, *Faculty of Economics and Finance, Sopot University of Applied Sciences, Sopot, Poljska*

prof.dr.sc. Slagjana Stojanovska, član, *Skopje, Makedonija*

izv.prof.dr.sc. Ante Rončević, član, *Sveučilište Sjever, Hrvatska*

izv.prof.dr.sc. Petar Mišević, član, *Sveučilište Sjever, Hrvatska*

ET²eR

Predgovor

//

Časopis „ET²eR – ekonomija, turizam, telekomunikacije i računarstvo“ obuhvaća teme iz područja ekonomije, s posebnim naglaskom na poduzetništvo i menadžment, turizma, kao i teme iz domene informacijskih i komunikacijskih tehnologija te računalnog programiranja. Časopis se bavi i onim temama koje su povezane s problematikom interdisciplinarnog pristupa gore navedenih područja.

Časopis „ET²eR“ namijenjen je svima koji žele dati doprinos poticanju i razvijanju primijenjene stručne djelatnosti. Svrha časopisa je upoznavanje šire javnosti s novostima iz navedenih područja i popularizacija struke. Stoga ohrabrujem sve potencijalne autore da prijave svoje radove za objavljivanje.

Zahvaljujem se svim autorima, recenzentima, uredništvu časopisa na znanju i trudu uloženom na kreiranje ovog broja časopisa „ET²eR – ekonomija, turizam, telekomunikacije i računarstvo“.

//

Glavni urednik

nas.izv.prof.dr.sc. Dejan Tubić, prof. struč. stud.

ET²eR

Recenzenti - *Reviewers*

Marta Alić

Tehničko veleučilište u Zagrebu - *Zagreb University of Applied Sciences*

Božidar Jaković

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Marijana Špoljarić

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Vlado Halusek

Sveučilište Sjever – *University North*

Mladena Bedeković

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Dubravka Maras

Sveučilište Vrn - *Vrn University*

Siniša Kovačević

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Damir Vuk

Veleučilište u Virovitici (umirovljeni profesor) - *Virovitica University of Applied Sciences*

Ivana Vidak Teskera

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Rikard Bakan

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Dejan Tubić

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Nikolina Pleša Puljić

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Zrinka Blažević Bognar

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Damir Ribić

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Irena Bosnić

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Marko Hajba

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Kristijan Čović

Veleučilište Baltazar Zaprešić - *Baltazar Zaprešić Polytechnic*

Anita Prelas Kovačević

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Danijela Vakanjac

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Ivan Heđi

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Matko Zrnić

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Sendi Deželić

Veleučilište Baltazar Zaprešić- *Baltazar Zaprešić Polytechnic*

Sadržaj

1. Točka promjene kao alternativa točki maksimalnog odstupanja umjerenju kognitivnog konflikta
A Change Point as an Alternative to the Maximum Deviation in Measuring Cognitive Conflict
Marko Maliković 1
2. Uloga kružne ekonomije u oblikovanju krizne otpornosti poduzeća u Hrvatskoj
The Role of the Circular Economy in Shaping Corporate Crisis Resilience in Croatia
Kadlec Željka 9
3. Upravljanje emocijama u visokoškolskom obrazovanju iz perspektive nastavnika i studenata
Emotion management in higher education from the perspective of teachers and students
Ivana Lacković, Katarina Dadić 20
4. Digitalna transformacija i diversifikacija usluga računovodstvenih servisa u Republici Hrvatskoj
Digital transformation and diversification of accounting services in the Republic of Croatia
Antal Balog, Ivana Dasović 27
5. Fiskalni izazovi digitalnih nomada u kontekstu međunarodne mobilnosti rada i turizma
Fiscal challenges of digital nomads in the context of international labor mobility and tourism
Bedeković Mladena 39
6. Implementacija regenerativnih praksi i transformacije destinacija u međunarodnom turizmu
Implementacija regenerativnih praksi i transformacije destinacija u međunarodnom turizmu
Jasmina Gržinić, Gaia Bogolin, Alessandro Manzin 47
7. Stres, izgaranje, stresori i samoprocjena kompetencija samopomoći učitelja osnovnih škola u gradu Virovitica
"Stress, burnout, stressors, and self-assessment of self-help competencies among primary school teachers in the Town of Virovitica"
Martina Blažević, Marijana Špoljarić, Jasenka Kolarić Barač 57

8. Utjecaj digitalne transformacije na poslovanje hotelskih opskrbnih lanaca: iskustvo jadranske regije 63
The impact of digital transformation on hotel supply chain operations: the experience of the Adriatic region
Luka Samaržija
9. Utjecaj digitalizacije poslovnih procesa na kontrolu troškova i učinkovitost građevinskih projekata – studija slučajeve 73
The Impact of Business Process Digitalization on Cost Control and the Efficiency of Construction Projects – A Multiple Case Study
Petra Musić
10. Tehnostres i zadovoljstvo poslom u bankarskom sektoru Technostress and job satisfaction in the banking sector 82
Amina Osmanhodžić, Amela Bešlagić
11. Sustav automatskog navodnjavanja temeljen na prediktivnom upravljanju modelom s IoT arhitekturom 88
Automatic Irrigation System Based on Model Predictive Control and IoT Architecture
Luka Kićinbaći
12. Automatizirano izvještavanje o aktualnim kibernetičkim prijetnjama Latest cyber threats events automated reporting workflow 96
Enes Ciriković, Ivan Benke, Danijel Koprivanac, Matko Zrnić
13. Programska implementacija 2AFC eksperimenta u PsychoPy okruženju uz praćenje pokreta miša 104
Programmatic Implementation of a 2AFC Experiment in PsychoPy with Mouse Tracking
Marko Maliković

Fiskalni izazovi digitalnih nomada u kontekstu međunarodne mobilnosti rada i turizma

Fiscal challenges of digital nomads in the context of international labor mobility and tourism

Bedeković Mladena¹

¹Veleučilište u Virovitici, Ulica Matije Gupca 78, Virovitica, Republika Hrvatska, mladena.bedekovic@vuv.hr

Sažetak

Digitalni nomadi u novije vrijeme predstavljaju ključni izazov za kreatore poreznih politika. Radi se o mobilnim radnicima koji koristeći turističku infrastrukturu predstavljaju svojevrsan potencijal za diverzificiranje turističkih prihoda. U radu su analizirani fiskalni učinci rastućeg digitalnog nomadstva u turizmu s naglaskom na regulatorne okvire, pojmovno određenje i porezni tretman. Cilj rada je identificirati postojeće fiskalne mjere za privlačenje digitalnih nomada te analizirati postojeći fiskalni tretman i administrativne prepreke vodeći računa o poreznoj pravednosti. Deskriptivnom i komparativnom analizom napravljena je usporedba poreznih režima među izabranim zemljama kao i normativna analiza postojećeg zakonskog okvira. Temeljem analiziranih sekundarnih podataka o potrošnji i doprinosu digitalnih nomada turizmu izvedeni su zaključci. Prema ključnim znanstvenim nalazima digitalno nomadstvo pridonosi stabilizaciji potrošnje i produženju turističke sezone. Kompleksnost utjecaja na javne financije dodatno utječe na međunarodnu konkurentnost, a dugoročna održivost se može osigurati konkretnim, planski definiranim mjerama kako bi se izbjegli porezni gubici i rizici fiskalnih neusklađenosti između država.

Ključne riječi

digitalni nomadi, međunarodna mobilnost rada, porezna rezidentnost, turistička potrošnja, viza za digitalne nomade

Abstract

Digital nomads have recently become a key challenge for tax policy makers. These are mobile workers who, by utilizing tourism infrastructure, represent a kind of potential for diversifying tourism revenues. The paper analyzes the fiscal effects of growing phenomenon of digital nomadism in tourism, with an emphasis on regulatory frameworks, conceptual definitions, and tax treatment. The aim of the paper is to identify existing fiscal measures to attract digital nomads and to analyze the existing fiscal treatment and administrative obstacles, taking into account tax fairness. A descriptive and comparative analysis was used to compare tax regimes among selected countries, as well as a normative analysis of the existing legal framework. Based on the analyzed secondary data on consumption and the contribution of digital nomads to tourism, conclusions are drawn. According to key scientific findings, digital nomadism contributes to the stabilization of consumption and the extension of the tourist season. The complexity of the impact on public finances additionally affects international competitiveness, while long-term sustainability can be ensured through concrete, strategically defined measures in order to avoid tax losses and risks of fiscal mismatches between countries.

Keywords

digital nomads, digital nomad visas, international labor mobility, tax residency, tourist consumption

Uvod

Jedan od brojnih izazova hrvatskih poreznih politika je zasigurno regulatorni okvir digitalnih nomada. U današnje vrijeme se već dosta govori o mobilnim radnicima koji su u Hrvatskoj pronašli dobar izvor financijskih primanja, i to ne samo u sektoru IT-a već sve više i u turističkom sektoru. Postojeće fiskalne mjere kao i administrativne prepreke koje se odnose na takve mobilne skupine često su predmet analiza.

Digitalne tehnologije izravno utječu na tržište rada u smislu fleksibilnosti zapošljavanja i obavljanju poslova. Rad digitalnih nomada i platformskih radnika mogu se djelomično preklapati. Platformski rad predstavlja način rada posredstvom digitalne platforme, dok digitalne nomade karakterizira rad na daljinu i mobilnost. Pojava digitalnih platformi omogućava rad u brojnim sektorima gospodarstva što iziskuje regulaciju zakonodavstva. Republika Hrvatska je među prvim članicama Europske Unije normirala digitalni rad zakonskim okvirom.

Pregledom i analizom objavljene znanstvene literature sumirani su odgovori na ključna istraživačka pitanja:

1. Koliko je hrvatski porezni sustav atraktivan za digitalne nomade?

2. Koji su ključni čimbenici pri odabiru Hrvatske kao destinacije za digitalno nomadstvo?

Novi oblici rada kakve nudi zakonski regulirano digitalno nomadstvo pridonose brendiranju Hrvatske kao poželjne destinacije za takve pojedince, a složenost poreznost terećenja proizlazi iz migracija ljudi različitih nacionalnosti na različita odredišta s različitim prebivalištima.

1. Teorijski i normativni okvir digitalnog nomadstva

Digitalni nomadizam predstavlja fenomen koji je u posljednja dva desetljeća privukao pozornost zbog povećane mogućnosti rada na daljinu, digitalnih tehnologija i mogućnosti zapošljavanja, a to je pridonijelo razvoju strukturiranih politika poput međunarodnog oporezivanja (Başaran, 2025). Hannonen (2020) digitalni nomadizam promatra kao fenomen načina života. U suvremenom kontekstu digitalni nomadizam se promatra kao pristup poslovnog života i pristup životnog stila. Bonneau i Aroles (2020) navode da je digitalni nomadizam sociokulturni fenomen jer se stavovi i ponašanja mijenjaju tijekom vremena. Devčić i Tonković Pražić (2022) fenomenu digitalnog nomadstva u svojem istraživanju pristupaju sa aspekta motiviranosti takvog načina života i uvjeta rada. Bonneau i Aroles (2020) ističu da se digitalni nomadizam odnosi na

mobilni način života gdje pojedinci kombiniraju posao sa putovanjima.

Digitalni nomadi prema Avci i Dirican (2025) su pojedinci koji napredno koriste raspoložive tehnološke alate poput umjetne inteligencije i informacijske tehnologije u oblaku te ostvaruju dohodak. Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske prepoznaje digitalne nomade kao državljanine trećih zemalja (državljeni izvan EU/EGP/Švicarske) koji obavljaju posao ili su zaposleni za poduzeće ili vlastitu tvrtku koja nije registrirana u RH te posao ne obavljaju ili ne pružaju usluge poslodavcima u RH, sa privremenim boravkom do maksimalno 18 mjeseci (MUP, 2026). Pojam digitalni nomadi podrazumijeva mlade profesionalce, pojedince koji svoj posao obavljaju online neovisno o lokaciji, a prvi put se kao pojam spominju u djelu Digital Nomad iz 1997. godine (Avci i Dirican, 2025 prema Makimoto & Manners, 1997 i Reichenberger, 2018.) Prema definiciji OECD-a digitalni nomadi su ljudi koji žive životima u skladu s tehnologijom, neovisno o geografskoj lokaciji. Sve više freelancera i samozaposlenih poduzetnika bira rad na daljinu kako bi kombinirali globalna putovanja i online karijere i poslovanje (OECD, 2022:2). Hannonen, (2020) definira digitalne nomade kao novi oblik mobilnih profesionalaca.

U novije vrijeme digitalno nomadstvo u kontekstu turističke ponude i potražnje istraživali su brojni autori (Arbutina i sur., 2023; Balaž Piri i Krajinović, 2024; Krishn, 2024; Lonardi, i sur., 2024; Roziqin i sur., 2023; Vizjak i Perić Kaselj, 2024).

Istraživanje koje su proveli Balaž Piri i Krajinović (2024) s ciljem utvrđivanja utjecaja digitalnih nomada na transformaciju turističke ponude destinacija u Republici Hrvatskoj pokazalo je da se trendovi i prednosti za segment turističke potražnje očituju u dužem boravku, većoj prosječnoj potrošnji, promociji destinacije, dijeljenju iskustva putem digitalnih kanala, jednostavnosti u dobivanju vize te razvijanju novih prilika umrežavanja. Istraživanje je pokazalo da unatoč svim prednostima digitalnog nomadstva u Hrvatskoj ono nema povećati utjecaj na kreiranje turističke ponude.

Kvantificiranje potrošnje digitalnih nomada još uvijek nije u značajnijoj mjeri zastupljeno. U empirijskim istraživanjima se potrošnja digitalnih nomada najčešće analizira kroz promatranje turističkog ponašanja, izbora destinacija ili se digitalne nomade promatra kao ambasadore brenda, a ne potrošače destinacija (Pongwat i sur., 2026; Simeli i sur., 2025).

Istraživanje koje je proveo Başaran (2025) pokazalo je da se istraživanja na temu digitalnog

nomadizma počinju povećavati od 2016. godine. Porastom svijesti o toj temi kao posljedica digitalizacije i rada na daljinu potaknuti su istraživači da istraže temu digitalnih nomada osobito nakon 2020. godine kada dolazi do povećanja broja objavljenih publikacija.

Roziqin i sur. (2023) su također istražili da trend publikacija o digitalnom turizmu nastavlja rasti, a na temelju broja publikacija autori ističu da Benyon i Miao najviše pridonose istraživanju digitalnog turizma. Najproduktivnija zemlja je Kina, a koncept komunikacijske tehnologije u turizmu je najdominantnija tema digitalnog turizma. Arbutina i sur. (2023) navode da je danas digitalni nomadizam značajan ekonomski i kulturni pokret, koji redefinira način na koji ljudi razmišljaju o putovanjima i radu.

Prema Krishn (2024) među digitalnim nomadima postoje različite preferencije pa je i izbor destinacija koje nude, kombinacija načina života, infrastruktura i pristupačne ponude sa prihvatljivim cijenama različit. Autor ističe da su različite destinacije od urbanih do ruralnih područja jednako zanimljive. Dostupnost coworking prostora jedna je od ključnih atrakcija urbanih središta jer digitalni nomadi traže odredišta u kojima mogu kombinirati istraživanje novih kultura sa produktivnošću rada. S druge strane prirodne ljepote ruralnih i urbanih područja te potrebe za sporijim tempom idealne su za digitalne nomade koji teže opuštenijem radnom okruženju. Trendovi koji se pojavljuju, a utjecat će na budućnost digitalnog nomadizma uključuju razvoj novih ekosustava te jačanje uloge vlade i turističkih zajednica. Na razvoj turizma digitalni nomadi imaju veliki utjecaj jer mjesecima ostaju na odredištima i destinacijama koje posjećuju za razliku od tradicionalnih turista. Provodeći više vremena na jednom mjestu njihov doprinos lokalnoj zajednici je značajan budući da svoj novac troše na smještaj i hranu kao što i koriste usluge lokalnih restorana, prijevoznika, ugostiteljskih objekata i kulturnih ustanova i na taj način se integriraju u lokalnu zajednicu.

Lonardi i sur. (2024) navode u svome istraživanju da svi oni koji upravljaju destinacijama moraju voditi računa o jačanju potreba i uključenosti javnih i privatnih dionika jer digitalni nomadi su turisti koji se integriraju i postaju dio lokalne zajednice. Ciljanje pojedinih destinacija na segment digitalnog nomadstva uključuje dostupnu pouzdanu i brzu internetsku vezu, dostupnost coworking prostora, a problem sezonalnosti se rješava prilagodbom učinkovitoj komunikaciji i cjelogodišnjoj promociji destinacija. Prisutnost digitalnih nomada pruža koristi za različita područja na različite načine. Benefiti digitalnih nomada vide se u doprinosu lokalnom gospodarstvu, stvarajući veće prihode i nudeći nove mogućnosti zapošljavanja, a turističke destinacije dobivaju mogućnost za održivim turizmom i revitalizacijom postojećih proizvoda i usluga.

Praćenje i proučavanje promjena u razvoju destinacija s naglaskom na digitalne nomade može pokrenuti stagnirajuće destinacije da kroz repozicioniranje ponovno zažive (Butler, 1980).

Hrvatska kao turistička zemlja je prepoznala digitalni nomadizam kao jednu od orijentacija u budućnosti s ciljem privlačenja pojedinaca koji su spremni pod okriljem digitalnog nomadizma povećati potrošnju i tako neizravno pridonijeti proračunu (Vizjak i Perić Kaselj, 2024). Potrošnja digitalnih nomada analizira se kroz turističku potrošnju poput smještaja, prijevoza, coworkinga, korištenja ugostiteljskih usluga. Zatim kroz lokalnu ekonomiju destinacija što podrazumijeva veću potrošnju uz duže boravke.

Provedenom kvantitativnom analizom te prema rezultatima istraživanja, Ivanković i Fijolić (2022) ističu da je Hrvatska poželjna destinacija za digitalne nomade u vidu privremenog boravka, i to osobito gradovi Zagreb, Dubrovnik, Split i Šibenik, a ključni benefit koji je prepoznat uključuje vize za boravak u Hrvatskoj.

U Hrvatskoj djeluje neprofitna organizacija Digital Nomad Association Croatia koja ima za cilj promovirati Republiku Hrvatsku kao destinaciju pogodnu za digitalni nomadizam pružajući savjete i pomoć pri ishođenju digitalnih viza, povezuje ih sa lokalnim stanovništvom, olakšava snalaženje u coworking sektoru kroz povezivanje javnog i privatnog sektora, te pomaže kreatorima politika. Prednosti Hrvatske u privlačenju digitalnih nomada uključuju: sigurnost, pristupačnost, gostoljubivost, odličnu povezanost sa Europom i svijetom, povijesno nasljeđe, pristupačnu zdravstvena skrb te cjelogodišnje aktivnosti na otvorenom (zimi planinarenje, ljeti kupanje i plivanje) (Digital Nomad Association Croatia, 2026). Ako se gleda statistički tada 92% hrvatskih poduzeća ima širokopojasni internet. U RH digitalni nomadi moraju dokazati da rade na daljinu za tvrtku koja je registrirana u inozemstvu te mogu zatražiti jednogodišnju boravišnu dozvolu (moraju imati osigurani smještaj, zdravstveno osiguranje te zarađivati najmanje 2.870 eura neto mjesečno kako bi imali status digitalnog nomada i kako bi bili izuzeti od plaćanja poreza na dohodak (Regent, 2026; Vizjak i Perić Kaselj, 2024).

Prema istraživanju Devčić i Tonković Pražić (2022) detektirana su istraživačkom faktorskom analizom četiri faktora digitalnog nomadizma: promjene u standardnim uvjetima rada, želja za promjenom života, društveno-politički razlozi, želja za putovanjem. Bozzi (2024) ističe negativne aspekte nomadske mobilnosti koji su trenutno slabo istraženi u znanstvenoj i stručnoj literaturi, a to je povećan ugljični otisak i gentrifikacija. Prema Hrvatskoj enciklopediji (2026) gentrifikacija je proces revitaliziranja i obnavljanja siromašnih ruralnih dijelova gradskih četvrti što ima za posljedicu rast njihove vrijednosti te iseljavanje domicilarnog stanovništvo iz takvih središta jer troškovi života postaju previsoki. Doreen i sur. (2025) navode da se

u destinacijama poput Estonije, Portugala i Tajlanda ukazuju novi problemi digitalnog nomadizma poput kulturnog raseljavanja, jačanja socio-ekonomske nejednakosti te ograničene lokalne integracije.

Digitalni nomadi svakako predstavljaju privlačan segment turističke potražnje pa bi u Republici Hrvatskoj mogli utjecati na smanjenje sezonalnosti u turističkom sektoru. Povećanje potrošnje kao posljedica boravka takvih turista te njihova asimilacija s lokalnim stanovništvom pridonosi većoj atraktivnosti privlačenja digitalnih nomada (Balaž Piri i Krajinović, 2024).

Bitno je razlikovati platformski rad u odnosu na rad digitalnih nomada. Direktivom EU o poboljšanju radnih uvjeta platformskih radnika (*eng. Directive on improving working conditions in platform work*) nastoje se poboljšati uvjeti rada u platformskom radu i podržati održivi rast digitalnih platformi za rad u Europskoj uniji. Temeljem toga definirane su mjere za lakše utvrđivanje radnog statusa osoba koje se bave platformskim radom, potiče se transparentnost, sigurnost, pravednost i nadzor nad takvim poslovima (European Parliament, 2024). Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o radu (NN 151/22, čl.221.a) uređuje materiju vezanu za rad putem digitalnih platformi, definiraju se pojmovi, prava i obveze koje nastaju između poslodavaca i radnika pri obavljanju platformskog rada, definira se minimalna razina zaštite prava i radnih uvjeta kada takav rad obavljaju druge fizičke osobe te prava i odgovornosti digitalnih radnih platformi radi osiguranja transparentnosti. U hrvatskom zakonodavstvu platformski rad je definiran kao naplatni rad koji na temelju ugovornog odnosa fizička osoba obavlja za digitalnu radnu platformu ili za agregatora¹ korištenjem digitalne tehnologije, odnosno na daljinu, pomoću elektroničkog sredstva (internetska stranica, mobilna aplikacija i sl.) ili izravno na određenoj lokaciji između sudionika određenog posla (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o radu, čl. 221.b). Člankom 221.n. istog zakona reguliran je rad putem digitalnih radnih platformi ovisno o opsegu ostvarenih primitaka. Bjelinski Radić (2023) u svome istraživanju kritički analizira manjkavosti proizašle iz postojećeg zakonskog određenja Zakona o radu u odredbama koje se odnose na digitalne radne platforme. Ističe da je sporna stvarna uloga posrednika (agregatora) na digitalnim platformama jer se isti mogu pojaviti kao

fiktivni poslodavci. I dalje ostaju problematični procesnopravni aspekti zakonske odredbe unatoč solidarnoj odgovornosti digitalne platforme (jer je poslovni nastan digitalnih platformi koje posluju kod nas izvan teritorija RH). Problematika fiktivnosti u praksi može dovesti do kršenja prava radnika odnosno do neprijavlivanja rada u potpunosti. Bjelinski Radić (2025) navodi da iako platformski rad omogućuje fleksibilnost, zarada od takvog rada može biti nepredvidiva i niska. Do nestabilnosti prihoda dolazi zbog promjenjivosti u potražnji za poslovima pa i zarada tada ovisi o broju dostupnih poslova, algoritama za određivanje cijena te dostupnih online radnika.

S druge strane pravni temelj digitalnog nomadizma u Republici Hrvatskoj počiva na Zakonu o strancima (NN 133/20, 40/25) koji u čl.3.st.49. koji definira digitalnog nomada kao državljanina treće zemlje koji je zaposlen ili obavlja poslove putem komunikacijske tehnologije za tvrtku ili vlastitu tvrtku koja nije registrirana u Republici Hrvatskoj i ne obavlja poslove ili pruža usluge poslodavcima na području Republike Hrvatske.

Digitalni nomadi su u pravilu porezni rezidenti u zemlji domaćinu nakon 183 dana. Međutim, kao dodatni faktor privlačnosti za digitalne nomade, nekoliko zemalja koje nisu članice OECD-a osiguralo je oslobođenje od poreza na dohodak do jedne ili dvije godine (Hrvatska, Barbados, Dubai, Mauricijus). Grčka nudi sedmogodišnje porezno oslobođenje od 50% svakom novopridošlom ili privremenom stanovniku koji ima digitalnu nomadsku vizu ili bilo koju drugu dozvolu boravka u zemlji. Viza za digitalne nomade je legalni status boravka koji omogućuje nositelju obavljanje plaćene aktivnosti na daljinu tijekom boravka u zemlji (OECD, 2022:4).

2. Komparativna analiza poreznih režima digitalnih nomada

Pojava rada digitalnih nomada pokrenula je brojna pitanja povezana sa međunarodnim oporezivanjem. Naime kod digitalnih nomada nema fizičke prisutnosti koja u međunarodnom oporezivanju predstavlja preduvjet za oporezivanje dohodka odnosno za određivanje porezne rezidentnosti. Oporezivanje osoba koje migriraju kao nomadi polazi od dužine trajanja njezinog boravka u toj zemlji, a to je najmanje 183 dana ili 6 mjeseci. Tu

¹ Prema Zakonu o o izmjenama i dopunama Zakona o radu (151/22, čl.221c) agregator je fizička ili pravna osoba koja obavlja djelatnost zastupanja ili posredovanja za jednu ili više digitalnih radnih platformi

se može javiti problem dvostrukog oporezivanja, a da bi se izbjegli takvi porezni rizici digitalni nomadi trebaju pažljivo analizirati ugovore o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja. Dugoročno gledano doprinos digitalnih nomada tehnološkom napretku i digitalizaciji u svakoj pojedinoj zemlji generirat će veće koristi. Digitalni nomadi ubrzavaju tehnološki napredak, a budući da zarađuju, oporezivanje takvog rada postaje itekako značajno. Propisi kojima se potiče digitalni način života uključuju i vize za digitalne nomade što je ujedno i najznačajnija prednost. Takva viza prvi put je uvedena u Estoniji 2020. godine. Zemlje odobravajući takve vize nude i porezne olakšice kako bi privukle digitalne nomade. Odobranje viza digitalnim nomadima podupire tri strateška cilja razvoja. Prvi je promicanje i diverzificiranje turizma, drugi je usmjeren na povećanje stranih ulagača, a treći je privlačenje tehnoloških stručnjaka (Avci i Dirican, 2025.) Većina zemalja zahtijeva da ako se ostane u nekoj zemlji dulje od 183 dana, postane se porezni rezident (Vizjak i Perić Kaselj (2024).

Moguće probleme u vidu poreznih zakona sumira Lipniewicz (2024) navodeći kako postoji dilema između prebivališta i zemlje izvora prihoda jer načela međunarodnog oporezivanja uzimaju u obzir zemlju prebivališta (boravišta) i zemlju izvora u kojoj se ostvaruje prihod pa se javlja jaz između ta dva načela jer digitalni nomadi rade na daljinu. Zatim se javlja dilema vrste prihoda u smislu same prirode dohotka i njegove klasifikacije (plaća, nadnica, dohodak od samozapošljavanja). Dilema porezne konkurencije odnosi se na situacije kada se digitalni nomadi svjesno sklanjaju u zemlje s nižim poreznim stopama kako bi bili minimalno porezno opterećeni. Porezna pravednost je također jedna od dilema jer dolazi u pitanje kada se uvode porezna oslobođenja ili smanjenja za digitalne nomade dok s druge strane građani zemlje koji ostvaruju isti dohodak podliježu plaćanju poreznih obveza bez mogućih izuzeća.

Porezni status digitalnih nomada nije uređen posebnim zakonom već zakonom o porezu na dohodak. „Porezno prebivalište pojedinaca više se ne može koristiti kao nepristran kriterij za utvrđivanje veze s određenom jurisdikcijom“ (Kostić, 2019 :224).

Jasno je da je kreatorima poreznih politika cilj povećanje poreznih prihoda, ali porezne stope povezane su i sa privlačenjem stranih ulaganja stoga porezna konkurentnost utječe na zadržavanja postojećih vlastitih investitora (Sultanova i sur. 2021).

Prepoznavanje potencijalnih ekonomskih koristi privlačenja digitalnih nomada prisiljava vladajuće da uvode politike kako bi se osigurao dugoročni boravak digitalnih nomada, a to uključuje porezne olakšice i vize za digitalne nomade. Ove inicijative dio su šireg trenda u kojem vlade preusmjeravaju fokus s kratkoročnog turizma na dugoročne posjetitelje koji dosljednije doprinose lokalnom gospodarstvu (Krishn, 2024:171).

Sa poreznog aspekta svaki nomad prije nego krene u radnu avanturu trebao bi biti informiran o ključnim kriterijima oporezivanja takvog načina rada,

a ono uključuje: zemlju prebivališta, državljanstvo, učestalost putovanja, visinu zarade, radni status. Digitalni nomadi mogu u određenom trenutku izbjegavati plaćanje poreza budući da nemaju porezno prebivalište te nije jasno u kojoj zemlji podnose poreznu prijavu i plaćaju porez, a o tome odlučuje zakonodavna vlast zemlje državljanstva digitalnog nomada. Primjerice u Velikoj Britaniji uzima se u obzir trajanje boravka u matičnoj zemlji, gdje posjeduje nekretninu, gdje zarađuje i gdje ima bankovne račune. U SAD-u se oporezuju prema državljanstvu pa nije ni važno u kojoj zemlji se nalazite jer će vas oporezivati SAD kao američkog državljanina. U slučaju da niste kao digitalni nomad nigdje registrirani tada ćete biti oporezivani ili u matičnoj zemlji ili u zemlji gdje ste imali zadnje prebivalište u skladu s posebnim poreznim propisima. Gibraltar, Malezija, Costa Rica i Hong Kong imaju način naplate poreza prema teritorijalnosti i oporezuju samo novac zarađen u tim zemljama. S druge strane postoje zemlje koje nemaju porezna terećenja digitalnih nomada poput Bahama, Bermuda, Ujedinjenih Arapskih Emirata (Vizjak, Perić Kaselj, 2024, Digital Nomad FAQ, 2021).

Hrvatska je uvela vizu za digitalne nomade 1. siječnja 2021. godine. Procedura izdavanja vize za digitalne nomade je poprilično jednostavna. Podnositelj zahtjeva za digitalnom vizom treba dostaviti dokaz o prihodima koji iznosi 2,5 prosječne nacionalne plaće te dodatnih 10% za svakog dodanog člana kojeg digitalni nomad dovede u Hrvatsku (Koskela i Beckers, 2024; Digital Nomad Tax, 2026). Fizička osoba koja ostvari primitak od nesamostalnog rada ili djelatnosti za poslodavca koji nije registriran u RH, a ima status digitalnog nomada, sukladno posebnom propisu je primitak na koje se ne plaća porez na dohodak u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak čl. 9. st.26. (NN 115/16, 121/19, 32/20, 138/20,151/22,114/23). Izabравši takav model oporezivanja Hrvatska je jedna od rijetkih zemalja koja takav mobilni rad privlači odricanjem od poreznih prihoda. U Španjolskoj nositelji digitalne nomadske vize postaju porezni rezidenti prvo po povlaštenoj poreznoj stopi, a nakon toga unutar trajanja vize u potpunosti. Specifičnost je i što je dopušteno imateljima vize da do 20% oporezivog dohotka dolazi od lokalnih poslodavaca ili klijenata (Koskela i Beckers, 2024). U Portugalu se provodi program poticajnog poreznog statusa koji je zamijenio program za nestalne rezidente. Prema novom programu nude se umanjene porezne stope za stručnjake u tehnologiji, znanosti i inovacijama. (Rodríguez Ruiz, 2026). U portugalskom poreznom pravu pojam „digitalni nomad“ nema formalno značenje, a ugovori o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ne sprječavaju Portugal da oporezuje dohodak (Portutax, 2026).

Prema grčkom zakonu o porezu na dohodak porezni obveznici koji imaju porezno prebivalište u Grčkoj podliježu porezu u Grčkoj na svoj oporezivi dohodak koji nastaje i u Grčkoj i u inozemstvu (Bosinaki, 2021). Negativne strane digitalnih

nomada u Grčkoj očituju se u birokratskim preprekama i nemogućnosti stjecanja prebivališta što utječe na porezni aspekt. Estonija privlači digitalne nomade institucionalnom i digitalnom infrastrukturom, a ne poreznim pogodnostima za digitalne nomade (Rodríguez Ruiz, 2026). U Tablici 1. prikazano je porezno opterećenje digitalnih nomada na izabranim zemljama koje izdaju digitalne vize za digitalne nomade.

TABLICA 1. KOMPARATIVNA ANALIZA POREZNIH REŽIMA

Zemlja	Porezni režim
Hrvatska	2021.-nema plaćanja poreza na dohodak i pripadajućih doprinosa (ako je boravak manji od 183 dana godišnje; inače je porez na dohodak od 20–30%)
Španjolska	2022.-plaćanje poreza i doprinosa (osim ako nije drugačije definirano u zemlji poslodavca). Porezno prebivalište nakon 183 dana/godišnje; dohodak iz cijelog svijeta oporezuje se s 24% do 600.000 €, a 47% iznad toga.
Portugal	2007-porezno prebivalište primjenjuje se ako boravite >183 dana/godišnje, podvrgavajući dohodak iz cijelog svijeta progresivnim oporezivanjima (13,25–48%).
Grčka	2021-porezno prebivalište nakon 183 dana; primjena progresivne stope od 9–44%.
Estonija	2020-porezno prebivalište nakon 183 dana; fiksna stopa od 20%.

Izvor: prilagođeno prema: Koskela i Beckers, 2024; MUP, 2026; Croatian National Tourism Board, 2026; Rodríguez Ruiz, 2026; OECD, 2022.

Osim poreznih pogodnosti prednosti digitalnog nomadstva u Republici Hrvatskoj uključuju do 12 mjeseci života i rada, umjerenu klimu, raj za ljubitelje prirode, prijateljski nastrojene stanovnike i izvrsno gostoprimstvo, dobru povezanost s drugim europskim središtima, rasprostranjenost engleskog jezika, dostupnu visokokvalitetnu zdravstvenu skrb te izvrsnu internetsku vezu (Croatian National Tourism Board, 2026). Strateška prednost digitalnog nomadizma spram klasičnog turizma je u ključnim pretpostavkama: održivost naspram masovnog turizma, potencijali privlačenja visoko obrazovnih stručnjaka iz inozemstva te Hrvatska kao cjelogodišnja destinacija (Regent, 2026), a digitalizacija financija kao i održivo financiranje zasigurno su budućnost (Bedeković i sur., 2023).

3. Zaključak

Republika Hrvatska je normirala radnim zakonodavstvom obavljanje rada digitalnih nomada. I dalje ostaje ključno pitanje postoji li optimalan model poreznog tretmana digitalnih nomada?

S jedne strane želja za ostvarivanjem poreznih prihoda oporezivanjem digitalnih nomada kosi se sa poreznim olakšicama koje propisuju zemlje kako bi privukle upravo tu skupinu poreznih obveznika. Kako bi svaka zemlja izvukla najbolje i najviše od

digitalnih nomada treba svoje porezne propise regulirati. Pravedniji i usklađeniji porezni okvir između zemalja koje potiču digitalno nomadstvo posljedično će dovesti do transparentnijih i učinkovitijih rješenja poreznih politika koje se kontinuirano trebaju ažurirati s obzirom na ubrzani razvoj digitalnih tehnologija i gospodarskog razvitka. U prilog digitalnim nomadima u Hrvatskoj ide činjenica da je zemlja prilagodila svoj zakonski okvir digitalnim nomadima uključujući jednogodišnju dozvolu boravka bez poreznog opterećenja.

Edukacije turističkih menadžera o tome kako odgovoriti na novo ponašanje turista u digitalnom dobu zasigurno bi donijelo konkurentsku prednost. Izgradnja digitalne infrastrukture u ruralnim područjima pridonijela bi umrežavanju. Kreatori politika i dalje trebaju raditi na poreznim rasterećenjima i strategijama za poticanje digitalnog turizma.

Novi oblici rada kakve nudi digitalno nomadstvo koje je regulirano zakonodavnim okvirom pridonosi brendiranju Hrvatske kao poželjne destinacije za takve pojedince. Iako je duljina boravka propisana vizom, prilagodbe zakonodavnog okvira idu u korist digitalnih nomada. Digitalni nomadi trebaju upoznati porezni sustav i zemlje državljanstva i zemlje odredišta (prebivališta) što nije nimalo jednostavno.

Zaključno, za digitalne nomade nije prepoznat jedinstveni porezni model. Ključni problem leži u ostvarenom dohotku i njegovom izvoru te o poreznoj rezidentnosti. U Hrvatskoj digitalni nomadi imaju maksimalnu poreznu efikasnost te je time Hrvatska zemlja sa najpovoljijim poreznim teretom za takve radnike. Digitalni nomadi bit će predmet istraživanja i u budućnosti kroz identificiranje trendova digitalizacije i predviđanje budućih promjena.

Literatura

- [1] Arbutina, H., Šinković, Z., Pribisalić, L. (2023): *The legal status of digital nomads*. 46th mipro ICT and electronics convention (MIPRO) IEEE. (1422–1427).
- [2] Avci, O., Dirican, H. (2025). *A new paradigm of the digital age: Digital nomads and their taxation*. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 15(3), 1393-1411. <https://doi.org/10.30783/nevsosbilan.1770478>. (20.4.2026)
- [3] Balaž Piri, N. i Krajinović, V. (2024): *Digitalni nomadi: novi segment potražnje na turističkom tržištu*. *Zbornik Ekonomskog fakulteta u Zagrebu*, 22 (1), (37-51). <https://doi.org/10.22598/zefzg.2024.1.37>
- [4] Başaran, A. (2025): *Digital Nomads, the New Frontier of Work in the Digital Age: A Bibliometric Analysis*. *Sustainability* 17(5) <https://doi.org/10.3390/su17051906>. (24.4.2026.)

- [5] Bedeković, M., Vakanjac, D., Prelas Kovačević, A. (2023): *Razina financijske pismenosti studenata na Veleučilištu u Virovitici // Zbornik radova Kontinentalna Hrvatska: povijesni kontekst, aktualnosti i perspektive u budućnosti* (1) / Bratulić, Josip; Dabo, Krešimir (ur.). Zagreb: Znanstveni kontekst, (249-262)
- [6] Bjelinski Radić, I. (2023): *Zakonsko uređenje rada putem digitalnih radnih platformi u Republici Hrvatskoj. Zagrebačka pravna revija*, 12 (1), (41-58). <https://hrcak.srce.hr/309985>
- [7] Bjelinski Radić, I. (2025): *Remuneration in the Platform Economy: Assessing the Situation in Croatia. Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu*, 75 (6), (921-944). <https://doi.org/10.3935/zpfz.75.6.3>
- [8] Bonneau, C., Aroles, J. (2020): *Digital nomads: A new form of leisure class?, Experiencing the new world of work*, Cambridge University Press, (157-177) DOI: <https://doi.org/10.1017/9781108865814.011>
- [9] Bosinaki E. (2021): *Greece: Digital nomad visa – a tax perspective, International Tax Review* <https://www.internationaltaxreview.com/article/2a68rfy5b-w2ycq1zyvextk/greece-digital-nomad-visa-a-tax-perspective>
- [10] Bozzi, A.(2024): *Digital nomadism from the perspective of places and mobilities: a literature review, European Transport Research Review* <https://doi.org/10.1186/s12544-024-00663-z>
- [11] Butler, R. W. (1980): *The concept of a tourist area cycle of evolution: implications for management of resources, Canadian Geographer*, 24, (5-12) doi:10.1111/j.1541-0064.1980.tb00970.x
- [12] Croatian National Tourism Board, (2026): <https://croatia.hr/en-gb/useful-information/digital-nomads>, (12.4.2026.)
- [13] Devčić, K., Tonković Pražić, I. (2023):*The Digital Nomad Motivation in the Republic of Croatia*, 8th International Scientific-Business Conference LIMEN 2022 Vol 8. Selected papers / Bevanda, Vuk (ur.). Beograd: Association of Economists and Managers of the Balkans, Belgrade, Serbia, 2023. (87-93), DOI: <https://doi.org/10.31410/LIMEN.S.P.2022.87>
- [14] Digital Nomad Association Croatia (2026): <https://dnacroatia.com/about-us/> (13.4.2026.)
- [15] Digital Nomad FAQ (2021): *Do digital nomads pay taxes. Insights Journey* <https://andysto.com/do-digital-nomads-pay-taxes/> (13.4.2026.)
- [16] Digital Nomad Tax (2026): *Croatia Digital Nomad Visa: 2026 Guide*<https://digitalnomadtax.eu/croatia-digital-nomad-visa/> (25.4.2026.)
- [17] Doreen, K., Muhaise, H., Christine, A. (2025): *Digital Nomads as a Viable Market Segment: A Systematic Literature Review. African Journal of Tourism and Hospitality Management*, 4(1), (379-389). <https://doi.org/10.37284/ajthm.4.1.3575>
- [18] European Parliament (2024): *Directive (EU) 2024/2831 on improving working conditions in platform work*, Council of the European Union, <https://www.europeansources.info/record/proposal-for-a-directive-on-improving-working-conditions-in-platform-work/> (7.4.2026.)
- [19] Hannonen, O. (2020): *In search of a digital nomad: defining the Technology phenomenon. Information & Tourism*, Vol.22 (335-353) <https://doi.org/10.1007/s40558-020-00177-z> (24.4.2026.)
- [20] Hrvatska enciklopedija (2026): mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. – 2026. <https://www.enciklopedija.hr/clanak/gentrifikacija> (15.4.2026.)
- [21] Ivanković, I. i Fijolić, M. (2022): *Digitalni nomadi u Hrvatskoj i njihov prikaz u novim medijima. Zbornik radova Medimorskog veleučilišta u Čakovcu*, 13 (1), 37-47. <https://hrcak.srce.hr/286695>
- [22] Koskela, K., Beckers, P. (2024): *Typologizing Digital Nomad Visas: Comparing Policy Rationales from Tourism to Wealth Accumulation to Immigration Journal of Comparative Policy Analysis*, Vol. 26, No. 5, (407–425), <https://doi.org/10.1080/13876988.2024.2343696>
- [23] Kostić, S.V.(2019): *In Search of the Digital Nomad – Rethinking the Taxation of Employment Income under Tax Treaties - World Tax Journal* https://ius.bg.ac.rs/wp-content/uploads/2021/01/wtj_2019_02_int_4.pdf DOI:10.59403/1g8jv1y
- [24] Krishn, R. (2024): *The Digital Nomad Revolution: Redefining Tourism in the Era of Remote Work. Smart Internet of Things*, 1(2) (161-175). <https://doi.org/10.22105/siot.v1i2.53>
- [25] Lipniewicz, R. (2024): *Digital nomads and international taxation of income from employment. Krytyka Prawa*, 16(2), (268-285). <https://doi.org/10.7206/kp.2080-1084.690> (10.4.2026.)
- [26] Lonardi, S., Buffa, F., Martini, U. (2024): *Digital nomadism and tourism development: Stakeholders' perceptions of an inner area, Sinergie IIM's Essays*, Vol. 42 No. 2: <https://ojs.sijm.it/index.php/sinergie/article/view/1771>
- [27] MUP (Croatian Ministry of the Interior) (2026): *Temporary stay of digital nomads.* <https://mup.gov.hr/aliens-281621/stay-and-work/temporary-stay-of-digital-nomads/286833> (20.4.2026.)
- [28] OECD (2022): *Should OECD countries develop new Digital Nomad Visas? Migration Policy Debates.* https://www.oecd.org/en/publications/should-oecd-countries-develop-new-digital-nomad-visas_4d425e15-en.html (8.4.2026.)
- [29] Pongwat, A., Law, R., Piuchan, M. (2026). *Connectivity vs. Community: Re-Evaluating Destination Quality for the Digital Nomad and Workationer Market. Sustainability*, 18(5), 2181. <https://doi.org/10.3390/su18052181>
- [30] Portutax (2026): *Digital Nomad taxes in Portugal What Remote Workers Need to Know* <https://www.portutax.com/news/digital-nomad-taxes-in-portugal-what-remote-workers-need-to-know-15> (16.4.2026.)
- [31] Regent (2026): *Digitalni nomadi u Hrvatskoj: Vodič kroz najam, rezidenciju i poreze.* <https://regent.hr/blog/digitalni-nomadi-u-hrvatskoj-vodic-kroz-najam-rezidenciju-i-poreze-XTutYlu> (28.4.2026.)
- [32] Rodríguez Ruiz, P. (2026): *Comparing Portugal's D8 Visa to Other Digital Nomad Visas: Which Is Right for You?* https://www.jobbatical.com/blog/portugal-d8-visa-vs-spain-croatia-greece-estonia-digital-nomad?utm_source=chatgpt.com#tax-implications (12.4.2026.)
- [33] Roziqin A, Kurniawan AS, Hijri YS, Kismartini K (2023): *Research trends of digital tourism: a bibliometric analysis. Tourism Critiques*, Vol. 4 No. 1-2, (28–47), doi: <https://doi.org/10.1108/TRC-11-2022-0028>
- [34] Simeli, I., Christou, E., Chatzigeorgiou, C. (2025): *Digital Nomads as Unintentional Influencers in Destination Branding: A Multi-Method Study of Ambient Influence. Journal of Theoretical and Applied Electronic Commerce Research*, 20(4), 340. <https://doi.org/10.3390/jtaer20040340>
- [35] Sultanova, B., Alimbekova, G., Espaeva, D. (2021): *Taxation in the digital economy. Journal of Economic Research & Business Administration*, 135(1), 79–87. <https://doi.org/10.26577/be.2021.v135.i1.08>
- [36] Vizjak, M., Peric Kaselj, M. (2024): *- Digital nomads: The whole world as a global office Journal of Process Management and New Technologies* DOI:10.5937/jpmnt12-49306
- [37] Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o radu, NN 151/22

- [38] Zakon o porezu na dohodak, NN 115/16, 121/19, 32/20,
138/20,151/22,114/23
- [39] Zakon o strancima, NN 133/20, 40/25